

VÝTAH ZE STUDIE:

NÁZEV: CENTRUM ZIMNÍCH SPORTŮ CHLUM, MARKETINGOVÁ ANALÝZA

ZPRACOVÁNO: LISTOPAD 2003

ZPRACOVATEL: INCOMA RESEARCH

ZADAVATEL: LIPNO SERVIS S.R.O.

ZDROJE STATISTICKÝCH ÚDAJŮ: ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD

KONTAKT:

ŘEDITEL SPOLEČNOSTI P. LUBOŠ KREJZA,

LIPNO SERVIS S.R.O.

TEL. +420 380 736 053, FAX +420 380 736 054, MOBIL + 420 603 553 728

E-MAIL LUBOS@LIPNO.INFO, WWW.LIPNO.INFO

1.6. Cestovní ruch

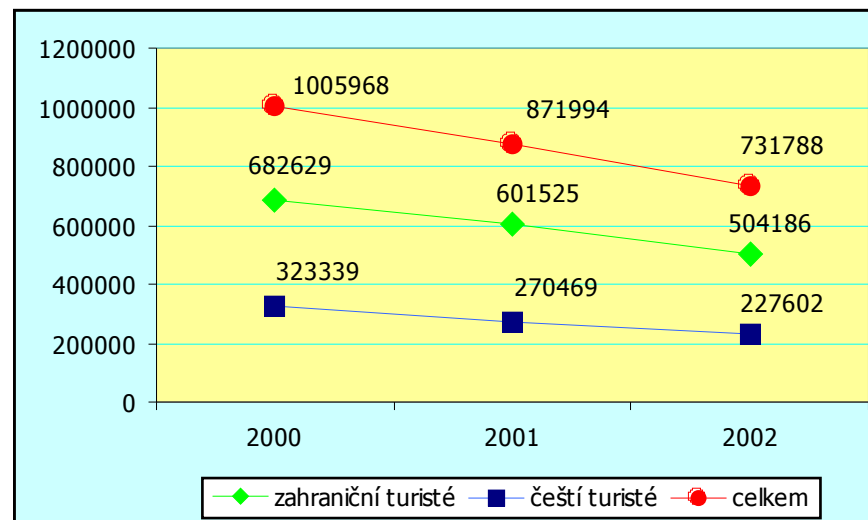
Jihočeský kraj, jako **významný turistický region České republiky**, se na celkovém přínosu cestovního ruchu pro Českou republiku podílí významnou měrou, což dokládá mimo jiné skutečnost, že v roce 2002 zaznamenal zhruba tři čtvrtě milionu ubytovaných návštěvníků, kteří zde strávili celkem téměř 2,5 milionů pobytových dnů. Zhruba 230 tisíc z nich přitom tvořili návštěvníci ze zahraničí. Tyto výkony představují téměř 8 % z celkové návštěvnosti ČR. Tato skutečnost řadí Jihočeský kraj z hlediska návštěvnosti v roce 2002 (podle počtu ubytovaných) na páté místo v ČR, přičemž ještě v roce 2000 byl Jihočeský kraj na druhém místě hned po Praze s více než miliónem ubytovaných hostů.

Velmi varující je ovšem **aktuální trend** naznačující, že **atraktivita jižních Čech pro návštěvníky klesá**. Návštěvnost Jihočeského kraje vykazovala až do roku 1999 trvale vzestupný trend; od poloviny 90. let se zvýšil celkový počet ubytovaných hostů zhruba o pětinu, přičemž počet ubytovaných cizinců vzrostl o téměř polovinu. **Od roku 2000 však dochází k poklesu počtu ubytovaných návštěvníků.**

Na snížení počtu ubytovaných se v roce 2002 podíleli z více než poloviny zahraniční návštěvníci. Podíl ubytovaných cizinců v Jihočeském kraji na celkovém snížení hostů byl však jen třetinový. Při podrobnějším rozboru těchto údajů dle okresů zjistíme, že u některých okresů (JH, PI a TA) je pokles počtu ubytovaných návštěvníků způsoben výhradně poklesem návštěvnosti cizinců, jelikož počet českých hostů se téměř neměnil. V okresech PT a CK pokles ubytovaných cizinců odpovídal poklesu českých návštěvníků a představoval pouze polovinu, resp. 45 % z celkového poklesu ubytovaných návštěvníků.

Největší propad návštěvnosti cizinců zaznamenal českokrumlovský okres v roce 2000, kdy počet ubytovaných cizinců představoval téměř 80 % celkového poklesu návštěvnosti. I přesto, že je tento jev částečně jistě způsoben i „povodňovým šokem“, je zřejmé, že celkový pokles návštěvnosti stále pokračuje nejen v důsledku této události, ale v důsledku celkového snížení atraktivity regionu především pro zahraniční návštěvníky díky nízké úrovni poskytovaných služeb.

**Graf 1.6.1. Vývoj počtu hostů ubytovaných
v hromadných
ubytovacích zařízeních Jihočeského kraje (2000 – 2002)**

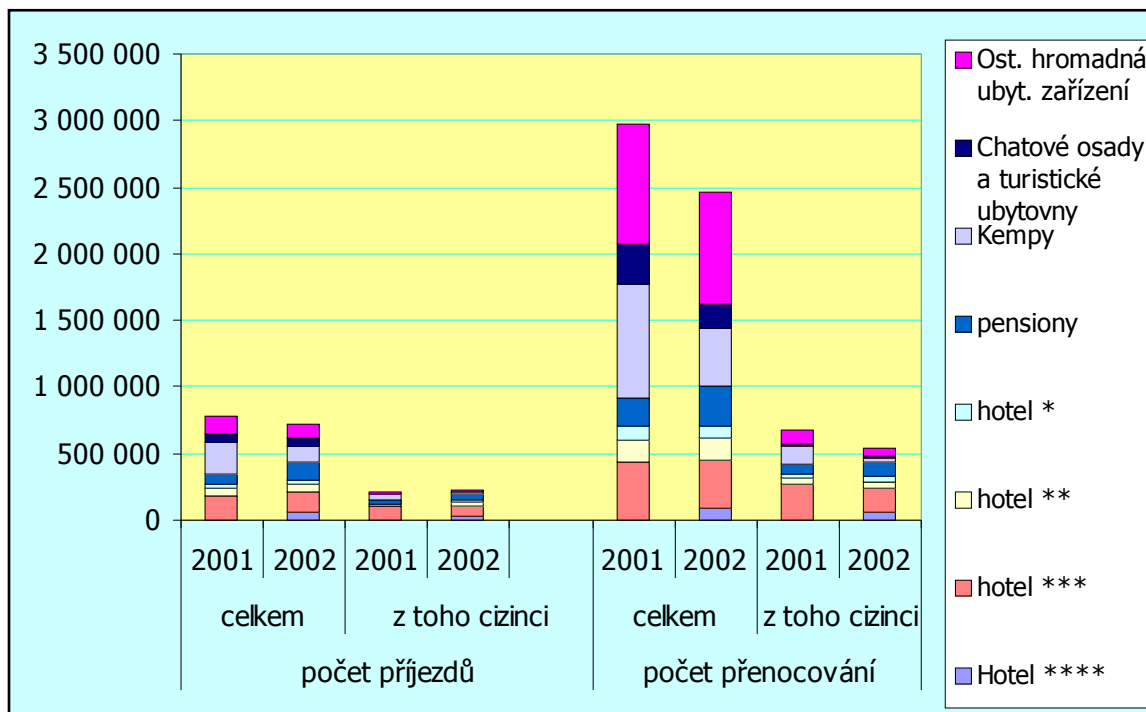
Tabulka 1.6.1. Vývoj návštěvnosti hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních (1999 – 2002)

	1999		2000		2001		2002	
	domáci	cizinci	domáci	cizinci	Domáci	cizinci	domáci	cizinci
ČR	6 406 639	5 609 700	6 182 411	4 666 305	5 572 014	5 193 973	5 030 630	4 579 015
Jihočeský kraj	732 756	402 163	682 629	323 339	601 525	270 469	504 186	227 602
Podíl kraje na ČR	11,4	7,2	11,0	6,9	10,8	5,2	10,0	5,0
Český Krumlov	158 861	100 689	153 362	81 074	135 740	63 373		
podíl CK na kraji	22	25	22	25	23	23		
Prachatice	147 384	68 921	133 784	54 424	119 544	42 713		
podíl PT na kraji	20	17	20	17	20	16		

Zdroj: ČSÚ

Tento nepříznivý vývoj kromě jiného souvisí i s celkovým **poklesem zahraniční návštěvnosti** ČR na přelomu 2001/2002 (o téměř 12 %), který byl způsoben jednak silnou korunou, jednak slabším výkonem ekonomiky v zemích nejčastějších návštěvníků (Německo, Rakousko) a v neposlední řadě také útlumem cestování v důsledku několika nepříznivých globálních jevů (teroristické akce, SARS, válka v Iráku), které zvyšují obavy z cestování a snižují tak příjmy z cestovního ruchu. Tyto problémy se projevily také na snížení návštěvnosti domácích hostů o 10 % oproti roku 2001.

Graf 1.6.2. Vývoj návštěvnosti hostů ubytovaných v jihočeských hromadných ubytovacích zařízeních – dle kategorie zařízení (2001-2002)

Na základě současných tendencí a vývojových směrů v minulosti předpokládáme, že i přes tento nepříznivý vývoj v posledních třech letech dojde v nejbližší době k obnovení zájmu o cestování, což je v souladu se změnou životního stylu.¹ Současné známky ožívání ekonomiky v sousedních zemích (zejména Německu) dávají dobrý výhled i pro vývoj cestovního ruchu do budoucnosti.

Počet **přenocování** v roce 2002 dosáhl v jižních Čechách celkem téměř 750 tisíc návštěvníků, což představuje oproti roku 2001 pokles o 13 %. Celkový počet pobytových dnů tak činil 2,5 milionu dnů, což představuje pokles o 20 % oproti předchozímu roku. Tento nepříznivý vývoj je způsoben převážně výrazným zkrácením pobytu cizinců, u nichž celkový počet přenocování poklesl

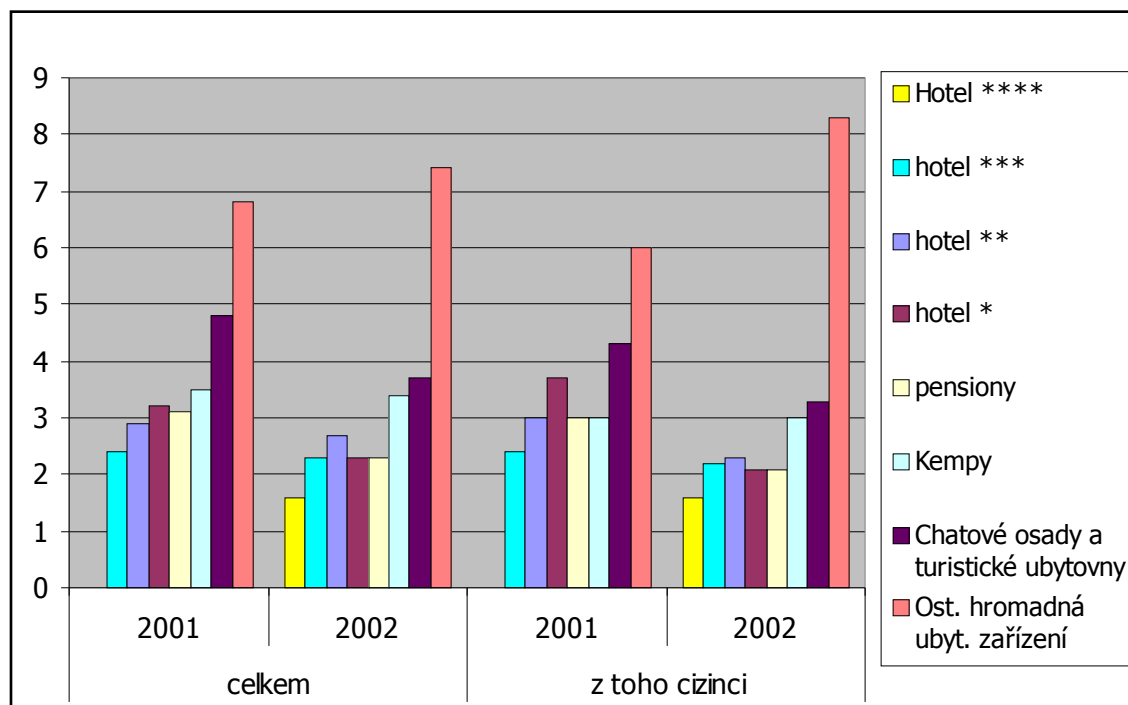
¹ Podle odborných odhadů by v roce 2010 počet zahraničních turistů (tj. turistů, kteří překročí hranice své mateřské země) měl celosvětově přesáhnout 1 miliardu (v roce 2002 to bylo cca 715 milionů). Předpokladem reálnosti této prognózy ovšem je normální vývoj ve světě bez válečných a jiných konfliktů.

dokonce o čtvrtinu. V průměru tak na návštěvníka Jižních Čech připadá 3,4 přenocování, přičemž průměrný pobyt v Jižních Čechách bývá o den delší

Z hlediska kategorie ubytovacího zařízení jsou mezi návštěvníky nejoblíbenější jednak kempy (v letní sezóně), tříhvězdičkové hotely (v zimě) a také ostatní kategorie ubytovacích zařízení, kam patří především lázeňská zařízení, ubytování nabízené v rámci agroturistiky, koleje. U cizinců jsou však jednoznačně nejoblíbenější hotely vyšší kategorie a pensiony. V loňském roce poměrně značně poklesl podíl ubytovaných (cizinců i tuzemských turistů) v kempech, což však bylo pravděpodobně způsobeno srpnovými záplavami.

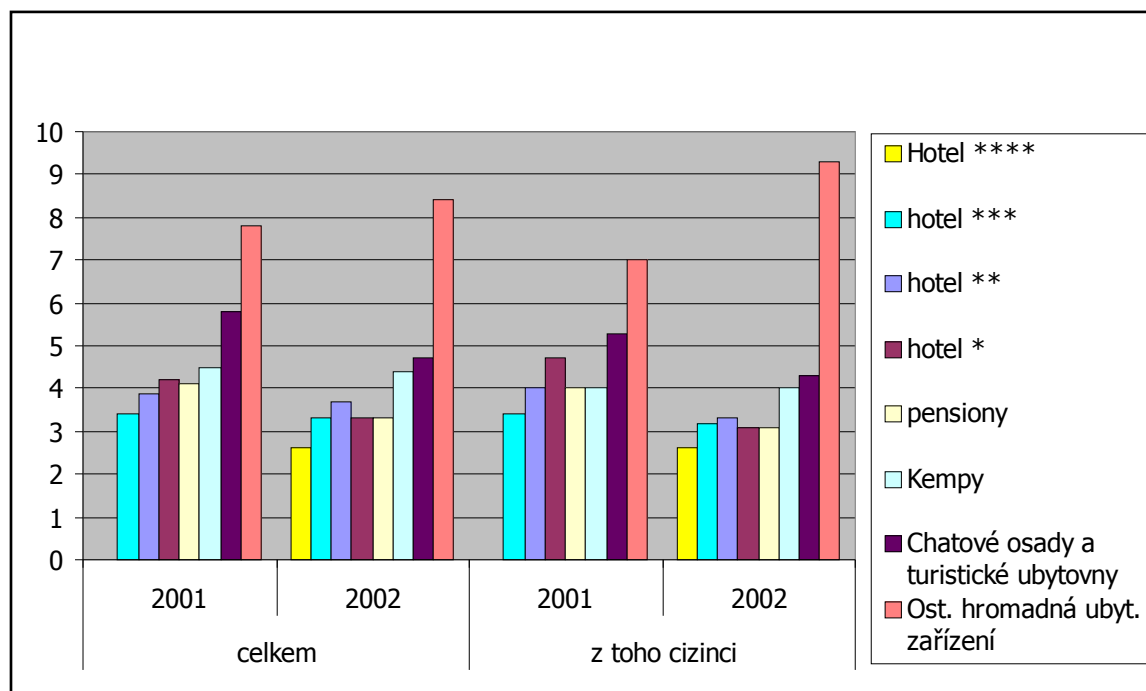
Pobyty zahraničních návštěvníků jsou v průměru o den kratší, než u domácích návštěvníků (v průměru připadá na jednoho zahraničního návštěvníka 2,4 přenocování, resp. 3,4 pobytových dnů). Za pozornost stojí, že nejdelší pobyty tráví cizinci v ostatních druzích hromadného ubytování. Na druhé straně je třeba poznamenat, že u cizinců se vyrovnává počet pobytových dnů v hotelových zařízeních a v kempech či chatových osadách. Což nahrává vyšší kvalitě ubytování a tím i větším ziskům.

Graf 1.6.3. Průměrný počet přenocování – dle kategorie ubytovacího zařízení (2001-2002)

Z hlediska průměrné délky pobytu **převažují pobyty krátkodobé**, které jsou však v letní sezóně doplněny dlouhodobými rekreačními prázdninovými pobyty. U horských rekreačních středisek a středisek u vodních ploch převažují týdenní, resp. dlouhodobé pobyty.

Graf 1.6.4. Průměrná doba pobytu – dle kategorie ubytovacího zařízení (2001 – 2002)

Tuzemští návštěvníci

V rámci zpracování Strategie rozvoje cestovního ruchu Jihočeského kraje byl Jihočeskou univerzitou proveden průzkum návštěvníků. Z toho průzkumu, jehož vybrané výstupy jsou na následujících stranách, je například patrné, že na návštěvnost nemá zásadní vliv frekvence - skoro polovina turistů jede do jižních Čech již po několikáté. Zimní návštěvníci sem jezdí opakovaně častěji. Z hlediska sezónnosti nejvíce turisté přijíždějí v letní sezóně, je to dáno i tím, že až 40 % zimních návštěvníků zavítá do jižních Čech i v létě.

Tabulka 1.6.2. Frekvence a sezónnost návštěvnosti jižních Čech (v %)

	poprvé	poněkolkáté	často	jaro	léto	podzim	zima
letní průzkum	23	48	29	13	71	8	8
zimní průzkum	18	48	36	15	41	8	36
průměr	21	48	31	14	59	8	19

Pramen: Jihočeská Univerzita

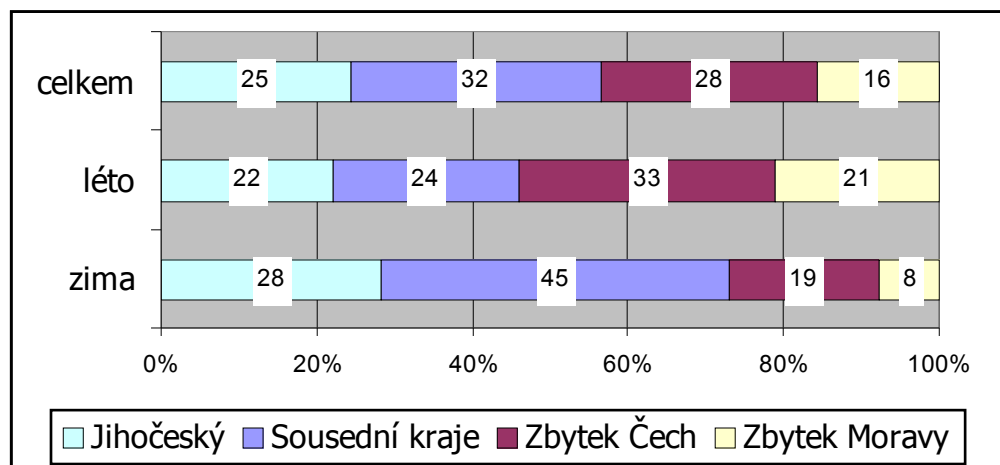
Návštěvníci byli také dotazováni, zda se hodlají do jižních Čech v budoucnu vrátit. 80 % respondentů vyjádřilo ochotu se do jižních Čech vrátit (bez ohledu na sezónnost).

Jelikož statistiky obvykle neregistrují jednodenní návštěvníky, bylo velice důležité zjistit poměr jednodenních a vícedenních návštěvníků a jejich rozložení během roku. Z výzkumu Jihočeské Univerzity vyplývá, že podíl jednodenních návštěvníků činí v zimě 40 %, což je jednou tolik než v létě. Podíl jednodenních tuzemských návštěvníků dosahuje téměř 25 %, kdežto u cizinců je to pouze desetina.

Z průzkumu domácích návštěvníků také vyplynulo, že **návštěvníci se k návštěvě jižních Čech často rozhodují na základě vzdálenosti, kterou musí překonat.** V zimním období je téměř polovina návštěvníků ze sousedních krajů, což znamená, že jižní Čechy jsou v zimě atraktivnější než v létě, jelikož návštěvníci jsou ochotni cestovat dále.

Ze stejného průzkumu také vyplynulo, že v zimě výrazně klesá podíl návštěvníků žijících v městě nad jeden milion obyvatel a znamená to, že **zatímco v létě jsou jižní Čechy pro Pražany oblíbeným místem pobytu, v zimě zřejmě dávají přednost ostatním místům v tuzemsku i zahraničí** (neboť lyžařská nabídka regionu je ve stávající podobě příliš neoslovuje). Největší podíl návštěvníků bez ohledu na sezónnost přijelo z obcí o velikosti od 10 do 50 tisíc obyvatel, i když v létě to byla čtvrtina a v zimě třetina všech návštěvníků., což znamená, že pro tyto návštěvníky jsou jižní Čechy vyhledávanější oblastí než v létě.

Graf 1.6.5. Regionální charakteristika tuzemských turistů v jižních Čechách

Přeshraniční turistika

Na území obou posuzovaných okresů se nachází celkem deset hraničních přechodů, z toho pouze dva na německé části hranice a zbytek na hranici s Rakouskem. Celkem čtyři přechody na česko-rakouské straně jsou určeny jen pro pěší a jsou otevřeny jen v letní sezóně, další tři přechody jsou s omezeným rozsahem dopravy (jen pro pěší, cyklisty a motocyklisty) a s omezenou provozní dobou. Ostatní tři přechody jsou bez omezení s nepřetržitým provozem.

Vezmeme-li v úvahu počet osob překračujících státní hranice na uvedených přechodech a porovnáme tento počet se statistikou zahraničních hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních jihočeského kraje zjistíme, že pětina Němců, resp. desetina Rakušanů, kteří cestují do České republiky, se v Jihočeském kraji ubytuje.

Z tabulky 1.6.4 je patrný podíl návštěvníků jižních Čech z různých států. Je zřejmé, že převážná část přijíždí pouze ze sousedních zemí, tedy Rakouska a Německa. Třetí nejpočetnější klientelou jsou Francouzi. Holanďané a Němci tráví v jižních Čechách nadprůměrný počet dnů – jejich pobyt trvá průměrně 4,5, resp. 4,4 dny. Více než tři dny se v jižních Čechách také zdrží Poláci, Slováci, Britové a Švýcaři.

Tabulka 1.6.3. Silniční celní přechody na úseku státních hranic s Rakouskem a Německem (2001)

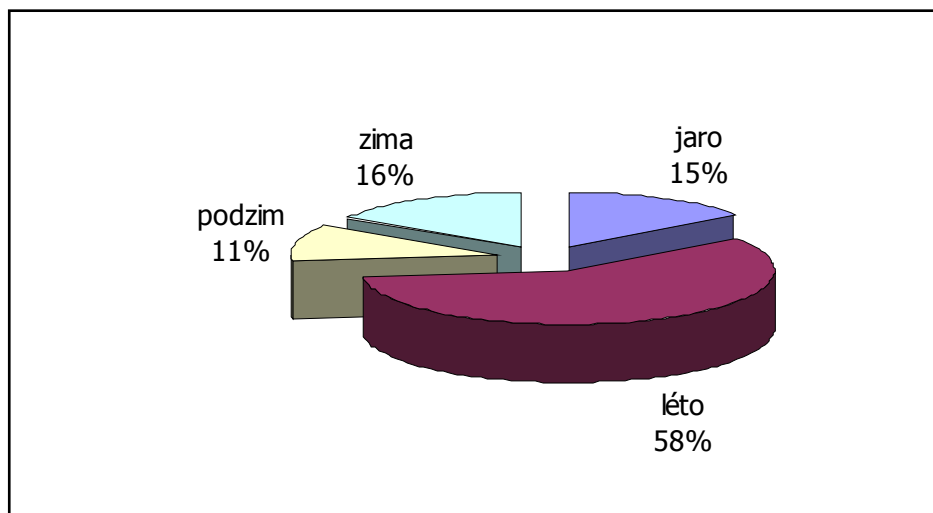
Název přechodu	Počet osob		Počet osobních aut.		Počet autobusů	
	Vjezd	Výjezd	Vjezd	Výjezd	Vjezd	Výjezd
ČR – Německo						
Stožec – Haidmühle	261 879	258 847	1 073	1 037	0	0
Strážný – Philippsreut	2 748 197	2 840 651	765 894	794 853	2 780	3 216
Celkem	3 010 076	3 099 498	766 967	795 890		
ČR – Rakousko						
Dolní Dvořiště-Wulowitz	2 077 876	1 994 086	468 502	443 703	15 408	15 085
Zadní Zvonková – Schöneben	10 746	10 444	0	0	0	0
Přední Výtoň – Guglwald	123 087	105 027	0	0	0	0
Studánky – Weigetschlag	1 057 231	1 070 612	294 159	295 378	1 491	2 197
Celkem	3 268 940	3 180 169	762 661	739 081	16 899	17 282

Tabulka 1.6.4. Zahraniční turisté v hromadných ubytovacích zařízeních Jihočeského kraje – TOP 15 zemí (2002)

Země	počet turistů	pořadí	% podíl	průměrná doba pobytu	počet přenocování	pořadí	% podíl
zahraniční turisté celkem	227 602		100	3,4	552 022		100
Německo	61 852	1	27,2	4,4	207 572	1	37,6
Rakousko	34 118	2	15,0	2,6	54 734	3	9,9
Francie	27 609	3	12,1	3,5	69 560	2	12,6
USA	12 865	4	5,7	2,9	24 984	6	4,5
Slovensko	11 637	5	5,1	3,4	28 411	5	5,1
Itálie	10 376	6	4,6	2,7	17 125	7	3,1
Nizozemsko	8 507	7	3,7	4,5	29 886	4	5,4
Japonsko	7 021	8	3,1	2,4	9 641	11	1,7
UK	5 468	9	2,4	3,2	11 953	9	2,2
Polsko	5 287	10	2,3	3,6	13 956	8	2,5
Švýcarsko, Španělsko, Finsko, Maďarsko, Austrálie	19 260	11.-15.	7,6	2,8	10 046	.	5,8
Ostatní	25 597		11,2		51 622		9,4

Návštěvnost cizinců z hlediska ročního období se neliší od tuzemských návštěvníků. Ti, kteří přijíždí skutečně jako turisté, tvoří více než 70 % zahraničních návštěvníků.

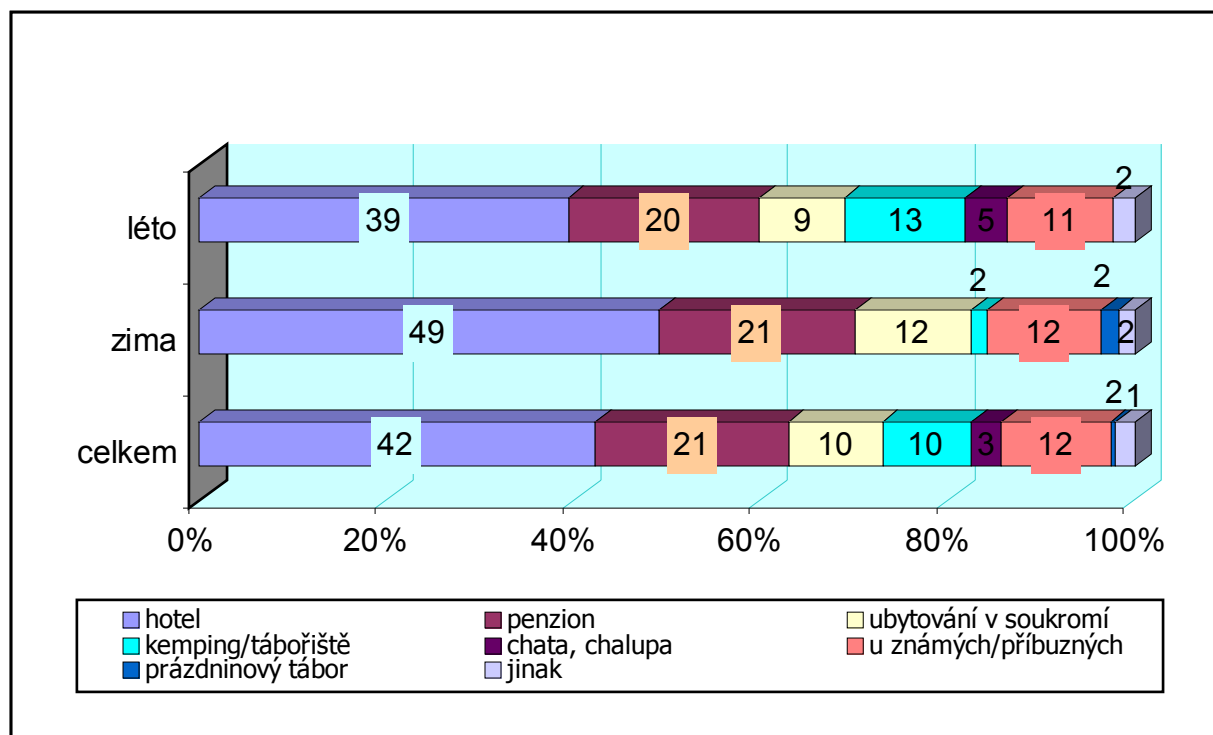
Graf 1.6.6. Sezónnost návštěvy zahraničních turistů

V zimě dosahuje podíl jednodenních zahraničních návštěvníků téměř poloviny, kdežto v létě se tento podíl sníží na pouze asi pětinu. V zimním období je také výrazně kratší délka pobytu pro vícedenní zahraniční návštěvníky. Pokud se počet jednodenních návštěvníků započte do průměrné délky pobytu ve dnech, pak je rozdíl mezi letní a zimní sezónou ještě výraznější.

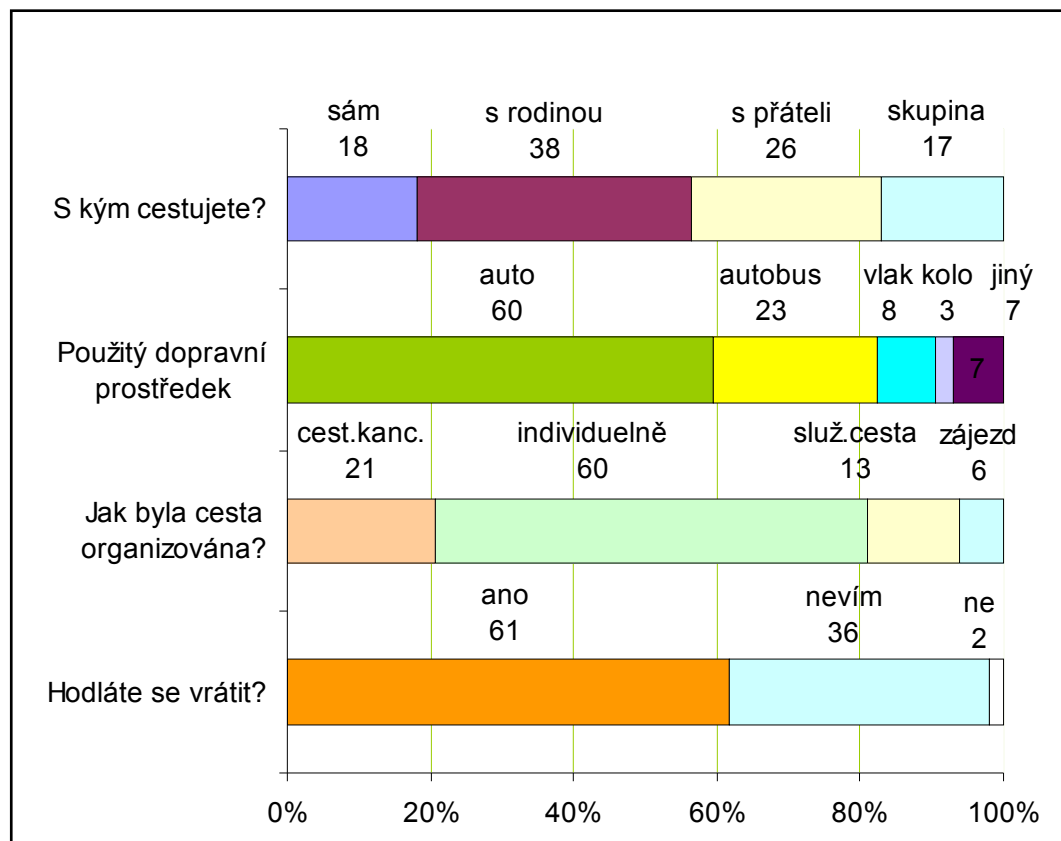
Ubytování cizinců vykazuje určité odlišnosti ve srovnání s domácími návštěvníky a to ve prospěch vyšší kvality ubytovacího zařízení. Zhruba dvě třetiny zahraničních návštěvníků se ubytují v hotelu nebo penzionu. Je to výrazně více než u tuzemských návštěvníků. V zimě se počet ubytovaných cizinců v hotelech zvýší o deset procent na úkor ubytování v kempích.

Graf 1.6.7. Způsob ubytování zahraničních návštěvníků

Pětina cizinců využívá cestovních kanceláří při návštěvě jižních Čech, zatímco sotva desetina tuzemských návštěvníků. Cizinci také v menší míře mají úmysl se do jižních Čech vrátit (61% proti 78% u tuzemců), i když i u nich je toto procento vysoké.

Graf 1.6.8. Organizace cesty a budoucí záměry cizinců

Hlavním motivem návštěvy jižních Čech je především příroda a vhodné životní prostředí pro trávení dovolené a pro rekreaci. Druhým motivem je návštěva kulturních památek. Návštěva kulturních památek hraje významnější roli, jako motiv návštěvy, u cizinců než u tuzemců (36% oproti 23%). V zimním období význam kulturních památek, jako motiv návštěvy podle očekávání klesá.

Graf 1.6.9. Motivy cizinců k návštěvě jižních Čech

